

WIZJA KRAIN SZCZĘŚLIWOŚCI W TEKSTACH KULTURY

BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Sabina Furgoń
Dorota Dąbrowska
dr Beata Rola
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Wizja krain szczęśliwości w tekstach kultury

Klasa / czas trwania zajęć:

klasa IV / 45 minut

Cele

Uczeń:

- wyjaśnia pojęcie arkadii;
- omawia funkcję arkadii w tekstach literackich;
- wskazuje sposoby przedstawienia arkadii;
- ćwiczy umiejętność pracy w zespole i grupie.

Metody/techniki/formy pracy:

- kula śnieżna;
- praca zespołowa;
- burza mózgów;
- asocjogram.

Środki dydaktyczne:

- słownik języka polskiego;
- *Słownik symboli* Władysława Kopalińskiego;
- arkusze papieru;
- flamastry.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna:

1. Skojarzenia ze słowem Raj – propozycje uczniów, tworzenie asocjogramu.
2. Praca ze słownikiem, wyszukiwanie definicji słów: Raj, arkadia.

Część właściwa:

1. Praca metoda kuli śnieżnej: nauczyciel przekazuje dwa arkusze papieru – na jednym wpisuje hasło RAJ POZAZIEMSKI, na drugiej RAJ NA ZIEMI. Obydwa arkusze wędrują po klasie i każda para w ławce dopisuje przykład tekstu z toposem (wskazanie tematyki związanej z Rajem, sposobu przedstawienia i określenie jego funkcji). Każdy uczeń uzupełnia tekst, w przypadku braku pomysłu dopisuje nowy utwór.
2. Po uzupełnieniu arkuszy nauczyciel dzieli teksty do pracy wśród uczniów (w przypadku licznej klasy należy wprowadzić prace w grupach).
3. Rozwijanie propozycji znajdujących się w arkuszu, uczniowie tworzą konspekt wypowiedzi argumentacyjnej.

4. Prezentacja efektów pracy uczniów. Odczytanie konspektów.

Część podsumowująca:

1. Wskazanie wieloznaczności pojęcia i bogatego zasobu interpretacyjnego.
2. Zabawa językowa w podawanie związków frazeologicznych powiedzeń, przysłów z pojęciem arkadii.

Komentarz metodyczny:

Należy różnicować ocenę do możliwości i docenić zaangażowanie ucznia. Zastosowane w lekcji metody kształtują umiejętności ułatwiające komunikację, a nakręcenie filmu poza współpracą służy otwartości i uwalnianiu potencjału twórczego – cech niezbędnych na współczesnym rynku pracy. Podczas lekcji kształcone są kompetencje: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia (np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, zastosować zakreslenia), dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Należy umożliwić także rozwój uczniowi zdolnemu poprzez angażowanie go w dodatkowe czynności, opracowanie pomocy dydaktycznych.